

REFERAT Klima- og Miljøudvalget d. 02-03-2026

Mødedato Mandag d. 02. marts 2026 kl. 12:30

Mødested D116

Mødedeltagere Martin Jakobsen, Rune Kristensen, Lars Faarup, Peter Sig
Kristensen, Susanne Jacobsen, Thomas Tonsberg Schlie, Alexander
Green

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af evaluering af rottebekæmpelsen 2025.....	4
3. Orientering om planlægning for vedvarende energianlæg.....	7
4. Orientering om miljøsager på Grauballegaard Biogas.....	10
5. Orientering om analyse af affald i det offentlige rum i Silkeborg midtby.....	12
6. Orientering om arbejdet med Grøn Trepert.....	14
7. Orientering om regnskab samt godkendelse af driftsoverførsel fra 2025 til 2026 på bevilling 81 D	17
8. Til orientering.....	20
9. Underskriftsside.....	21

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Godkendt med den tilføjelse, at pkt. 3 ændres til et beslutningspunkt efter ønske fra Alexander Green.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: 2. Godkendelse af evaluering af rottebekæmpelsen 2025

23/27165

Resume

Silkeborg Kommune udarbejder hvert år en evaluering af rottebekæmpelsen. Evalueringen beskriver udviklingen i antallet af rotteanmelder, giftforbrug, samt fremdriften i de igangsatte indsatsområder.

Evaluering af rottebekæmpelsen og indsatsområderne for 2025 fremgår af bilaget

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at evaluering af rottebekæmpelsen 2025 godkendes

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Godkendt.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Silkeborg Kommune udarbejder hvert år en evaluering af rottebekæmpelsen. Evalueringen beskriver udviklingen i antallet af rotteanmeldelser, giftforbrug, samt fremdriften i de igangsatte indsatsområder.

Rottebekæmpelsen udføres efter gældende lovgivning, samt efter indsatsområderne i Silkeborg Kommunes handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottehandlingsplanen).

I Silkeborg Kommune udfører Entreprenørgården den praktiske rottebekæmpelse. Derfor er det vigtigt, at forventningerne til serviceniveauet og den praktiske udførelse er afstemt.

Status på rottebekæmpelsen

Antal anmeldelser

Antallet af rotteanmeldelser varierer fra år til år. Der har været et faldende antal anmeldelser i perioden 2020 – 2023. I 2024 steg antallet af anmeldelser fra 2215 til 3578 anmeldelser. I 2025 er antal anmeldelser igen faldende til 3145.

Giftforbrug

Rottebekæmperne brugte i 2025 kun 37 kg rottegift. Det er kun 1% af den giftmængde (målt pr. anmeldelse), som blev anvendt i 2015. Giftforbruget er reduceret med over 2600 kg rottegift årligt, uden nogen stigning i antallet af rotteanmeldelser.

Anvendelsen af flere smækfælder og den forebyggende indsats er de primære årsager til, at der stort set ikke længere anvendes gift. Hvilket vurderes at have stor betydning for antallet af sekundære forgiftninger af de rovdyr og -fugle som spiser rotter

Ud fra en analyse af, hvilke årsagstyper, som giver rottetilhold, besluttet i samråd med rottebekæmperne, hvilke indsatsområder, der skal prioriteres.

Silkeborg Kommune fortsætter med de nuværende indsatsområder:

1. Det åbne land
2. Miljøbevidst brug af gift
3. Forebygge rottetilhold

Indsatser i 2026:

Tilsyn og bygningsgennemgang på kommunale institutioner

Silkeborg Kommunes handlingsplan bærer i høj grad præg af, at kommunen satser på forebyggelsen af rotter.

Forebyggelsen af rotter i kommunalt regi har mange former og udtryk, men ikke alle er lige relevante for et resultat, der kan kvantificeres. Der er dog nogle områder, hvor følgevirkningerne af rottetilhold kan siges at have store økonomiske konsekvenser. Det gælder på de kommunale skoler, daginstitutioner, plejehjem m.v., hvor et rottetilhold hurtigt kan betyde lukning af stedet med alt, hvad der deraf følger af udgifter til bekæmpelse, skadesudbedring, sanering, desinfektion, flytning af børn og beboere etc.

Selvom der på nævnte institutioner er opsat rottespærre i kloaksystemet, er det ikke ensbetydende med, at rotter ikke kan trænge ind andre steder fra. Det gælder især ved manglende bygningsvedligeholdelse samt renholdelse i og omkring bygninger.

Silkeborg Kommune vil derfor øge den forebyggende indsats f.eks. med en bygningsgennemgang, som indebærer en kontrol af bygninger, renholdelse, rottespærre i afløbsledninger, information om rottesikring og lignende, for at forbedre beskyttelsen af de kommunale institutioner mod rotteangreb.

Anvendt altid den milde gift først

I rapporten om kontrol af kommunes rottebekæmpelse, påpeges det at kommunen ikke følger Miljøstyrelsens resistensstrategi som stiller krav om anvendelse af den svageste antikoagulant som første valg.

Silkeborg Kommune har derfor ændret praksis, så følgende hovedregel anvendes:

Silkeborg kommunes rottebekæmpere skal altid starte en bekæmpelse med en af de svagere antikoagulanter. (1. generations gifte)

Kun i de tilfælde hvor bekæmperen ved, at der på en given adresse er resistens mod enten chlorophacinon eller coumatetralyl, kan stærkere gifte anvendes (2. generations gifte) som første valg.

Det vil generelt være med til at forsinke udviklingen af rotternes resistens mod antikoagulanterne samtidig med, at risikoen for sekundære forgiftninger minimeres.

Større administrativ indsats

Silkeborg Kommunes Teknik- og Miljøafdeling anvender 0,2 - 0,3 årsværk på administrationen af den kommunale rottebekæmpelse.

Den administrative indsats går til databehandling, samt sikring af at der fortsat leveres en effektiv og målrettet rottebekæmpelse. Der er dagligt dialog med borgere i forbindelse med konkrete rottesager.

Teknik- og Miljøafdeling håndhæver rottebekendtgørelsens regler i det omfang, bekæmperne ikke kan få grundejeren til at ændre på de forhold, som skaber rottetilhold.

Teknik- og Miljøafdelingen vil naturligt skulle deltage mere aktivt i håndhævelsen af den forebyggende indsats. Der vil fremover blive stillet større krav til grundejeren om renholdelse og rottesikring af bygninger. Større krav medfører større udgifter og indsats fra grundejeren, hvilket vil medføre mere myndighedsarbejde af såvel bekæmperne som Teknik- og miljøafdelingen.

Samlet konklusion

Det vurderes, at rottebekæmpelsen er i god balance med Rottehandlingsplanens målsætning og fokusområder.

Det vurderes, at den styrkede forebyggende indsats, samt indsatsen for at finde og bekæmpe større tilholdssteder for rotterne, er med til at reducere antallet af rotteanmeldelser.

Giftfri bekæmpelse vil være med til at sikre et stort og varieret dyreliv i Silkeborg Kommunes mange naturområder. Dette kan praktiseres, uden at antallet af rotter stiger.

Der vil i samarbejde med Entreprenørgården blive foretaget en vurdering af, hvordan de kommende indsatsområder kan realiseres.

For yderligere oplysninger henvises til bilag - Evaluering af rottebekæmpelsen og rottehandlingsplanens indsatsområder 2025.

Økonomi

Den kommunale rottebekæmpelse er i princippet en forsikringsordning, der sikrer kommunens borgere og virksomheder mod uforholdsmæssigt store udgifter til bekæmpelse af rotter i tilfælde af rotteangreb.

For alle grundejere i Silkeborg Kommune dækkes udgifter til rottebekæmpelse af et fast årlige gebyr, der opkræves pr. kvadratmeter bebygget areal af din ejendom. Det gælder både private grundejere, virksomheder, offentlige/statslige institutioner mv. Som borger eller virksomhed skal man derfor ikke betale ekstra, hvis man en dag får brug for hjælp til bekæmpelse af rotter på sin ejendom.

Beløbet dækker udgifter til selve bekæmpelsen, samt de tilknyttede administrative opgaver, som varetages af Silkeborg kommunes Teknik- og Miljøafdeling. Rottebekæmpelsen skal hvile i sig selv, og et over- eller underskud indregnes derfor i gebyret for de efterfølgende år.

Ifølge lovgivningen består rottegebyret af et fast bidrag og et variabelt bidrag, med to forskellige satser.

I Silkeborg Kommune skal alle ejendomme betale følgende takster i år 2025:

Fast bidrag: = 42,72 kr.

Bebygget areal op til 250 m² = 0,344 kr.pr. m²

Bebygget areal over 250 m² = 0,172 kr.pr. m²

Der vil løbende kunne ske reguleringer i gebyret. Gebyret reguleres i forhold til den gældende lovgivning på området, samt for at sikre en miljøbevidst og effektiv bekæmpelse i Kommunen.

På rottebekæmpelsen er der pr. 1. januar 2026 et overskud på ca. 583.000 kr.

I 2025 er der brugt 384.000 kr. af de 967.000 kr., der blev overført fra 2023 til 2024. Det stigende antal rotteanmeldelser er årsagen til, at der er brugt 384.000 kr. af kassebeholdningen.

Bilag

Bilag 1 - Evaluering af rottebekæmpelsen 2025

Punkt 3: 3. Orientering om planlægning for vedvarende energianlæg

25/34720

Resume

Byrådet orienteres om status på planlægning for vedvarende energianlæg i Silkeborg Kommune, herunder om plangrundlag for vedvarende energianlæg, hvilke ansøgninger det tidligere byråd har prioriteret at arbejde videre med, samt en orientering om opstart af forprocesser forud for politisk behandling af igangsætning af planlægning for to ansøgninger om vedvarende energianlæg.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at orientering om status for planlægning for vedvarende energi i Silkeborg Kommune, og
- model for forprocesser før en egentlig igangsætning af en planproces for kommuneplantillæg og lokalplan for de prioriterede VE-projekter tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Et flertal af udvalget anbefalede, at indstillingen godkendes.

Alexander Green (DD) stemmer i mod, da Danmarksdemokraterne fundamentalt er imod opsætningen af VE-anlæg.

Plancher fremvist på mødet vedlægges protokollen.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Vedvarende energianlæg i kommuneplanlægningen

Den gældende kommuneplanlægning for vedvarende energianlæg i Silkeborg Kommune blev godkendt af det tidligere byråd i juni 2025 som tillæg nr. 20 til Kommuneplan 2020-2032 for tekniske anlæg. I Kommuneplantillægget er mulighederne for opstilling af vedvarende energianlæg blevet styrket sammenlignet med tidligere. Baggrunden for denne ændring er Silkeborg Kommunes klimamål i "Klimaplan 2045" om 75 procents CO₂-reduktion i 2030 og CO₂-neutralitet i 2045 samt kommunens "Strategiske Energiplan", som tydeliggør behovet for en grøn omstilling i energi- og varmesektoren.

Første skridt i den langsigtede grønne omstilling er at reservere plads til vedvarende energianlæg, så det er muligt at imødekomme fremtidens behov for lokal produktion af grøn strøm og varme. Ved revision af kommuneplanens tema om tekniske anlæg er der blevet udpeget arealer til vedvarende energianlæg rundt om i kommunen.

I det gældende plangrundlag er der bl.a. udpeget en neutralzone for solenergianlæg i det åbne land, hvor Silkeborg Kommune vil gå i dialog med udviklere om mulighederne for opstilling af solenergianlæg. De resterende arealer, som ligger udenfor neutralzone, er udpeget som negativzone. Inden for negativzone er det ikke muligt at planlægge for lokalplanpligtige solenergianlæg.

I det gældende plangrundlag er der udpeget syv vindmølleområder, hvoraf der i dag står møller i fire af områderne.

Kommuneplanen tydeliggør hvilke hensyn, der skal tages ved planlægning for biogasanlæg i Silkeborg Kommune, men udpeger ikke konkrete områder til formålet.

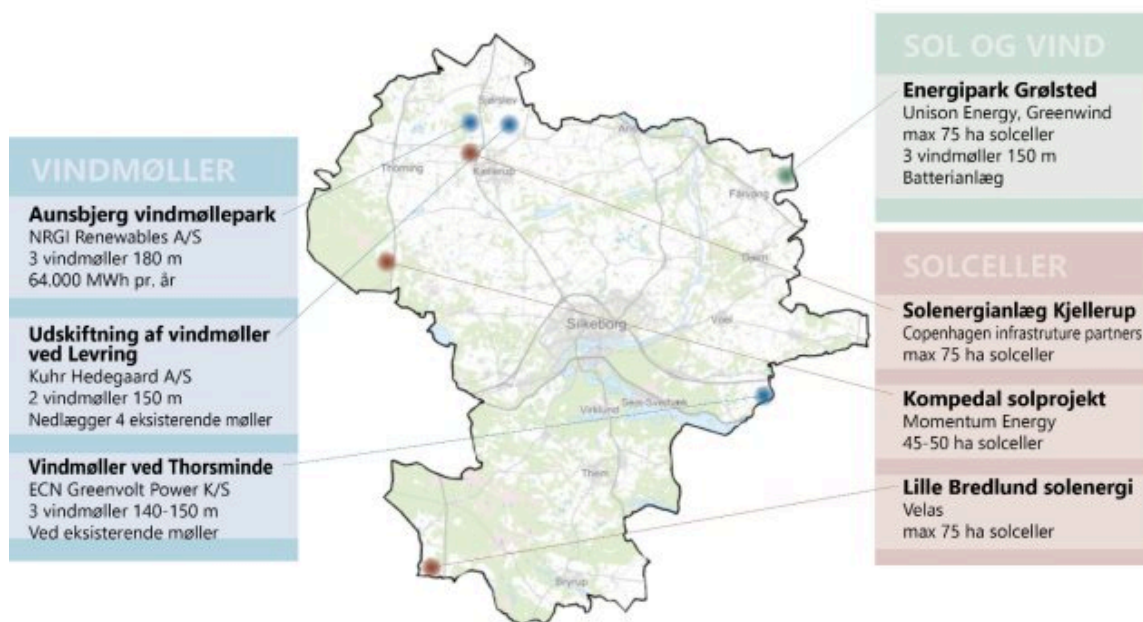
Kommuneplanen giver ikke i sig selv tilladelse til opstilling af tekniske anlæg. Der skal altid ske konkret sagsbehandling og køre selvstændige processer. Større anlæg vil som regel være lokalplanpligtige.

Opstart af plan-proces

Det tidligere byråd besluttede i december 2024, hvilke af indkomne ansøgninger om lokalplanlægning for vedvarende energianlæg, Silkeborg Kommune skal arbejde videre med og i hvilken rækkefølge, ansøgningerne skal håndteres. Følgende rækkefølge er besluttet:

1. Energipark Grølsted (vindmøller og solceller)
2. Aunsbjerg Vindmøllepark (vindmøller)
3. Kompedal Solprojekt (solceller)
4. Vindmøller ved Thorsminde vest for Låsby (vindmøller)
5. Solvarmeanlæg ved Kjellerup (solceller)
6. Li. Bredlund Solenergi Silkeborg Kommune (solceller)
7. Udskiftning af vindmøller ved Levring (vindmøller)

Beliggenhed af de syv prioriterede VE-ansøgninger fremgår af figur 1 nedenfor.

Figur 1: Oversigt over geografisk fordeling af prioriterede VE-ansøgninger.

Samtidig med prioriteringen af indkomne ansøgninger besluttede byrådet, at der forud for opstart af en egentlig planproces for de prioriterede VE-ansøgninger skal gennemføres en forproces, hvor Silkeborg Kommune indgår i en dialog med borgere og udvikler for de prioriterede VE-projekter. Forprocessen består af en dialogfase og en projektudviklingsfase.

Projekt- og udviklingsfasen skal sikre en tidlig dialog mellem Silkeborg Kommune, borgere og udviklere, da erfaringer fra andre kommuner viser, at en tidlig dialog styrker både proces, projektkvalitet og lokalområdets bidrag til udvikling af VE-projekter.

Forprocessen er en fleksibel proces, som vil blive tilpasset til det konkrete projekt og det lokale område. Ved tilrettelægning af en forproces er det afgørende, at de nærmeste naboer og lokalområdet i øvrigt oplever at blive inddraget, og at alle, som ønsker at kommentere på projektet, får mulighed for det.

Områdets værdier og muligheder for samarbejde, skal synliggøres så tidligt som muligt i processen. Når disse forhold kommer frem fra begyndelsen, skaber det både gennemsigtighed og et fælles udgangspunkt for udviklingen. Det giver mulighed for at tilpasse projektet i tide, så områdets særlige kvaliteter bliver varetaget, og eventuelle misforståelser kan undgås. En tidlig afstemning af interesser og potentialer styrker dermed både dialogen og det endelige resultat.

Samarbejdet i forprocessen sker mellem borgere, udvikler og Teknik- og Miljøafdelingen. Erfaringsmæssigt er det vigtigt, at dialogen skaber grundlag for tillid mellem parterne. Teknik- og Miljøafdelingen vil stå i spidsen for en proces, hvor der lyttes til og er opmærksomhed på diverse beskyttelseshensyn og interesser i relation til projektet.

Samarbejdet mellem lokalområdet, udvikler og Teknik- og Miljøafdelingen kan resultere i anbefaling om tilpasning af projektet. På baggrund af dialogen er det op til udvikler, om den fremsendte ansøgning om et VE-anlæg revideres eller fastholdes forud for politisk igangsætning.

Der vil blive arbejdet med gennemsigtighed og information om de enkelte projekter. Derfor vil der på Silkeborg Kommunes hjemmeside blive informeret om status på VE-projekterne. Information om både forprocessen og den efterfølgende planproces – herunder mødereferater, workshops og anden relevant viden om VE-projekterne.

Som afslutning på forprocessens dialog- og projektudviklingsfase forelægges byrådet en beslutningssag om igangsætning af planlægning for kommuneplantillæg og lokalplan. I denne sag vil der fremgå et bilag i form af et inddragelsesnotat som opfølgning på den indledende dialog- og projektudviklingsfase.

De første forprocesser vil blive igangsat snarest. De knytter sig til de prioriterede VE-ansøgninger ved Aunbjerg og Grølsted. Det betyder at dialogen med disse lokalområder snart skal begynde.

Arbejdet bliver indledt med et borgermøde og evt. nedsættelse af lokale arbejdsgrupper, som kan repræsentere beboerne og indgå i dialog med kommunen om udvikling og justering af projekterne, inden de bliver forelagt til politisk behandling, med henblik på igangsætning af en planproces for kommuneplantillæg og lokalplaner.

Borgerinddragelse

I forprocessen inddrages borgere i de specifikke lokalområder, der knytter sig til de prioriterede VE-projekter. Den borgerrettede del af forprocessen forventes at have en varighed på 4-6 måneder. Det prioriteres, at forprocesserne afvikles så lokalt som muligt.

Ved politisk beslutning om igangsætning af udarbejdelse af et kommuneplantillæg og en lokalplan for et vedvarende energianlæg, vil borgerinddragelsen tilpasses det enkelte lokalområde og den forudgående forproces. Som minimum vil der være en 8 ugers offentlig høring i forbindelse med offentliggørelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan.

Økonomi

Silkeborg Kommune skal facilitere møder og arrangementer, som knytter sig til forprocesserne. Det prioriteres at dialogen med lokalområdet foregår så lokalt som muligt, hvormed der kan være ekstra udgifter forbundet med leje af lokaler. Udgifterne til forprocessen afholdes af plankontoen.

Bilag

Bilag 1 - Sag 3 Orientering om VE-planlægning

Punkt 4: 4. Orientering om miljøsager på Grauballegaard Biogas

26/1369

Resume

Orientering som opfølgning på tidligere dagsordenspunkter hvor Klima- og Miljøudvalget orienteres om status på forhold på Grauballegaard Biogas fra perioden 7. november 2022 og frem.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Orientering taget til efterretning.

Plancher fremvist på mødet vedlægges protokollen.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Miljøgodkendelser

Risikoanmeldelse:

Virksomheden har skullet indsende anmeldelse efter risikobekendtgørelsen. Sagsbehandlingen af risikoanmeldelsen er i gang, og foregår i samarbejde med de øvrige risikomyndigheder.

Der kan ikke meddeles afgørelse i forhold til BAT-revurdering eller anden miljøgodkendelse, før der er meddelt tillæg med vilkår vedrørende anmeldelsen om risikovirksomhed.

BAT (Bedst Tilgængelig Teknologi) -revurdering:

Teknik- og Miljøafdelingen arbejder p.t. på en BAT-revurdering af anlæggets miljøgodkendelse, tillæg og spildevandstilladelser.

BAT-revurderingen foretages, fordi der er kommet BAT-konklusioner vedtaget af EU-kommissionen, som Biogasanlægget er omfattet af, og disse skal implementeres. BAT-revurderingen kan ikke inkludere noget, som ikke er en del af BAT-konklusionerne.

Sagsbehandlingen af den er i gang, og Teknik- og Miljøafdelingen har fået NIRAS til at udarbejde et notat om anlægget i forhold til BAT-konklusionerne. Notatet skal bruges i den videre sagsbehandling af BAT-revurderingen og ny ansøgning om miljøgodkendelse.

Ansøgning om miljøgodkendelse:

Teknik- og Miljøafdelingen har håndhævet, at ulovlige forhold skal lovliggøres. Grauballegaard Biogas har ønsket at retslig lovliggøre forholdene og derfor indsendt ansøgning om miljøgodkendelse. Der er efterfølgende blevet indsendt en opdateret ansøgning i forbindelse med risikoanmeldelsen.

Grauballegaard Biogas er en bilag 1-virksomhed, hvilket betyder at ansøgninger om miljøgodkendelse skal i høring for offentligheden. Derfor har Silkeborg Kommune 21. januar 2026 offentliggjort høring af ansøgningen.

Politianmeldelse af Silkeborg Kommune

En nabo til Grauballegaard Biogas har politianmeldt Silkeborg Kommune.

Teknik- og Miljøafdelingen har indsendt bemærkninger til sagen til politiet, og har ikke modtaget oplysninger om status i sagen.

Bilag

Bilag 1 - Sag 4 biogas

Punkt 5: 5. Orientering om analyse af affald i det offentlige rum i Silkeborg midtby

24/11824

Resume

Silkeborg Kommune har testet affaldssortering i midtbyen for at vurdere borgernes sorteringsadfærd, kvaliteten af de genanvendelige fraktioner og mulighederne for at etablere en permanent ordning for affald i det offentlige rum.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen om Affaldsanalyse i det offentlige rum tages til efterretning

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Orientering taget til efterretning.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Silkeborg Kommune har siden juni 2024 gennemført et forsøg med affaldssortering i det offentlige rum. Fem steder i midtbyen er der etableret sorteringsøer med tre fraktioner:

- Glas og metal
- Plast og mad- og drikkekartoner (MDK)
- Restaffald

Formålet er at skabe datagrundlag for beslutninger om fremtidige ordninger og samtidig undersøge, hvordan affaldssorteringen i det offentlige rum fungerer i praksis og kvaliteten i de indsamlede fraktioner.

Formål:

- At kortlægge affaldets sammensætning i sorteringsøerne i midtbyen.
- At vurdere kvaliteten (renheden) af de genanvendelige fraktioner.
- At sammenligne resultater fra sorteringsøerne med restaffald fra individuelle beholdere uden sorteringsmulighed.
- At bidrage med datagrundlag til drøftelser om eventuel permanent affaldssortering i det offentlige rum.

Resultater:

1. Glas og metal fra øer – høj kvalitet

- 88 % korrekt sorteret (hovedsageligt glas).
- Minimal fejlsortering, primært brændbart affald som servietter.
- Fraktionen fungerer og anbefales videreført.

2. Plast og mad og drikkekartoner fra øer – lavere kvalitet

- 43 % korrekt sorteret.
- Største fejlsortering: madaffald og væske fra to-go-kopper (18 %).
- Plast udgør samlet ca. 40 % af indholdet, men spredt på mange typer.
- Behov for bedre kommunikation om tømning af kopper og fjernelse af madrester.

3. Restaffald fra øer

- Ca. 32 % korrekt brændbart affald.
- Knap 24 % plast, heraf en stor andel fra kolde to-go-kopper.

- Potentiale for mere korrekt sortering, særligt af plast.

4. Restaffald fra individuelle beholdere

- Højere andel genanvendeligt materiale (31 %) end i restaffald fra øerne.
- Mest fundne genanvendelige materiale: plast (8 %).
- Indikerer at flere ville sortere, hvis muligheden var tydelig og tilgængelig.

Anbefalinger:

- Fortsæt og udvid fraktionen glas og metal, da den giver høj kvalitet.
- Fortsæt sorteringsmuligheder for plast, men med fokus på praktisk forbedring fremfor perfekt sorteringskvalitet.
- Prioritér bedre borgerkommunikation og forvent variation i sorteringen.
- Overvej madaffaldssortering i offentlige rum – erfaringer peger på driftsmæssige udfordringer (lugt, skadedyr, hyppige tømninger).
- Overvej at udvide antallet af sorteringssteder, da data viser et reelt potentiale for mere korrekt sortering.

Delrapport fra Silkeborg: [Affaldsanalyse af sortering i midtbyen \(Silkeborg\)](#)

Samlet rapport fra hele landet: [Projekt affald i det offentlige rum](#)

Borgerinddragelse

.

Økonomi

Projektet er gennemført som en del af Fremfærd: Affald i det offentlige rum – et nationalt initiativ under KL. Silkeborg blev udvalgt på baggrund af eksisterende pilotprojekt om affaldssortering i Silkeborg midtby.

Punkt 6: 6. Orientering om arbejdet med Grøn Trepert

25/3750

Resume

Som følge af regerings aftale om et "Grønt Danmark" har Silkeborg Kommune i 2025 i samarbejde med De Lokale Treparter, som vi er en del af, arbejdet på at udpege arealer til omlægningsplanerne, der skal udmønte målene om en reduktion af kvælstof til kystvandene og udtage lavbundslande. Omlægningsplanerne er nu offentliggjort og Silkeborg Kommune skal derfor 1) realisere projekterne i omlægningsplanerne, hvor det er muligt og 2) fortsat deltage i det koordinerende arbejde i De Lokale Treparter. Dette dagsordenspunkt orienterer om de to forestående opgaver.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen om arbejdet med Grøn Trepert tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Et flertal bestående af Danmarksdemokraterne og Venstre besluttede, at sagen oversendes til Byrådets orientering med henvisning til, at Danmarksdemokraterne og Venstre mener, at der skal være fuld statslig finansiering til arbejdet med realisering af Grøn Trepert.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Baggrund

Silkeborg Kommune er beliggende i vandoplandet til 5 Lokale Treparter, hvoraf Lokal Trepert Randers Fjord er den, Silkeborg Kommune har det største opland til. Silkeborg Kommune har derfor været politisk repræsenteret i denne lokale trepart i 2025 og er det fortsat i 2026, men er ikke repræsenteret i de øvrige lokale treparter på grund af kommunens begrænsede geografiske andel indenfor de lokale treparters oplande.

Silkeborg Kommune er ikke desto mindre kommet med input til omlægningsplanerne i 4 af de 5 lokale treparter i form af udpegning af steder med potentiale for at lave lavbundsprojekter. Udpegningerne er foretaget på baggrund af retningslinjerne i de 4 lokale treparter, og har i alt resulteret i 42 mulige lavbundsprojekter inden for kommunens geografi og 1 muligt vådområdeprojekt til omlægningsplanerne. Derudover er Silkeborg Kommune allerede i gang med fem vådområde-/lavbundsprojekter, som ligeledes indgår i omlægningsplanerne. 41 af de i alt 48 projekter er beliggende i oplandet til Randers Fjord. Et kort med de foreslåede projekters geografi indenfor Silkeborg Kommune kan ses på Silkeborg Kommunes [hjemmeside om Grøn Trepert](#) og en samlet projektlister i bilag 1.

Ligeledes i oplandet til Randers Fjord har Silkeborg Kommune lagt geografien for Silkeborg Kommunes og Naturstyrelsens samarbejdsaftale om Eriksborg Skov i omlægningsplanen som et muligt skovrejsningsområde. Silkeborg Kommune har endvidere sammen med de øvrige Gudenåkommuner lagt geografien for Gudenåplanen i omlægningsplanen som et sammenhængende areal med potentiale for natur, hvor man vil arbejde for at realisere Gudenåplanens 4 strategiske pejlemærker.

Silkeborg Kommune har i 2025 afholdt et møde om ovenstående udpegninger med en lokal følgegruppe nedsat til formålet bestående af repræsentanter for landbruget, Danmarks Naturfredningsforening, Grundvandssamarbejdet og Naturstyrelsen Søhøjlandet.

Det forestående arbejde

Omlægningsplanerne er nu offentliggjort og Silkeborg Kommune skal derfor 1) realisere projekterne i omlægningsplanerne, hvor det er muligt og 2) fortsat deltage i det koordinerende arbejde i De Lokale Treparter, fortrinsvis i Lokal Trepert Randers Fjord.

Kommunernes Landsforening (KL) har udgivet to dokumenter, der præciserer ovenstående arbejdsopgaver og kommer med anbefalinger til varetagelsen af opgaverne. Dokumenterne er vedlagt som bilag 2 og 3.

For at sikre fremdrift i opgave 1 har Teknik- og Miljøafdelingen igangsat følgende:

- Realiseret et vådområdeprojekt ved Tange Å
- Er i gang med at forundersøge/få detailprojekteret 4 projekter
- Opstarter forundersøgelse af yderligere 2-3 projekter i 2026
- Ansøger i 2026 om tilskud til forundersøgelse af minimum 10 projekter, så forundersøgelser forventeligt kan opstarte i 2027, hvis der opnås tilskud
- Forespurgt Naturstyrelsen Søhøjlandet om de har mulighed for at varetage arbejdet med at forsøge at realisere udvalgte projekter, hvilket de er i gang med at undersøge.

Ovenstående betyder at 24 ud af de 48 projekter indenfor Silkeborg Kommunes geografi i omlægningsplanerne forventes at være under forundersøgelse i 2027. Den tilbageværende del forventer Teknik- og Miljøafdelingen i 2027 at ansøge om tilskud til forundersøgelser af.

I forhold til opgave 2 sker fremdriften ved Silkeborg Kommunes deltagelse i de Lokale Treparter, herunder hovedsageligt i Randers Fjord, som Silkeborg Kommune har det største opland til og de fleste projekter i.

I Lokal Trepert Randers Fjord er der aftalt følgende, hvilket er beskrevet i følgebrevet til omlægningsplanen: "Lokal Trepert Randers Fjord har besluttet, at udpegning af potentielle arealer til skovrejsning, grundvands-/drikkevandsbeskyttelse og områder med naturpotentiale fortsætter fra starten af 2026 og frem. Derfor vil planen blive opdateret, når de egnede områder hertil er identificeret og udpeget fra og med 2026." Lignende aftaler er lavet mellem parterne i de øvrige Lokale Treparter, som Silkeborg Kommune har opland til.

Silkeborg Kommune eller øvrige parter i de lokale Treparter, har således mulighed for at foreslå en områder til skovrejsning, natur og/eller grundvandsbeskyttelse. Arealerne kan udpeges til omlægningsplanerne, hvis der opnås enighed om det i De Lokale Treparter.

Teknik- og Miljøafdelingen vil i løbet af 2026 præsentere Klima- og Miljøudvalget for, om der er egnede områder til ovenstående.

Borgerinddragelse

Alle lodsejere med arealer indenfor mulige vådområde- og lavbundsprojekter i omlægningsplanerne blev orienteret herom i oktober 2025 og inviteret til et informationsmøde. Til informationsmødet 22. oktober deltog 300 af de knap 800 berørte lodsejere.

Når forundersøgelserne af de enkelte områder opstarter, kontaktes lodsejerne igen med henblik på at orientere dem om deres muligheder samt processen i et eventuelt projekt.

Økonomi

Realiseringen af omlægningsplanen skal iværksættes sådan, at der for alle projekter er igangsat forundersøgelser inden udgangen af 2027 og alle projekter skal være realiserede inden udgangen af 2030.

Silkeborg Kommune har gennemført 12 forundersøgelser før arbejdet med Grøn Trepert. Det gennemsnitlige tidsforbrug pr. forundersøgelse er opgjort til 69 timer. Ligeledes har Silkeborg Kommune realiseret 5 projekter med et gennemsnitligt timeforbrug på 383 timer.

Ressourcebehovet for at realisere de nu 47 projekter, som er beliggende indenfor alle 4 omlægningsplaner, som Silkeborg Kommune bidrager til, bliver ca. 3.500 timer til forundersøgelser og ca. 19.000 timer til realisering. Det giver et gennemsnitligt ressourcebehov på 4430 timer pr. år i perioden 2026 til og med 2030. Dette betyder, at der estimeret skal bruges ca. 3 årsværk pr. år yderligere fra 2026 til og med 2030, end den kapacitet vi har i dag. Teknik- og Miljøafdelingen har indtil videre omprioriteret opgaver internt for at opnå den nødvendige bemanning.

Kommunerne får dækket 100% af udgifterne (inden for tilsagnsrammen) til forundersøgelserne og realiseringerne af projekterne. Udgifter før ansøgning til f.eks. at lave udbudsmateriale dækkes ikke og udgifter til myndighedsbehandlingen

af projekterne og informationsmateriale til den politiske behandling dækkes heller ikke. Endvidere dækkes de arbejdstimer som Silkeborg Kommune måtte have haft til et projekt, der sent i processen ender med ikke at blive til noget heller ikke.

Med antagelse om, at vi får ca. halvdelen af udgiften til et årsværk dækket gennem projektet (resten af tiden er ufakturerbar tid), skal Silkeborg dække ca. 1,5 årsværk selv, svarende til ca. 1. mio. kr. pr. år i perioden 2026 til og med 2030 – altså samlet set 5 mio. kr..

Bilag

Bilag 1 - Projektliste Silkeborg Kommune jan. 2026

Bilag 2 - Kommunale opgaver i 2026_fraKL

Bilag 3 - Bilag 3. Følgrebrev om opgaver til politikere 30 jan 26

Punkt 7: 7. Orientering om regnskab samt godkendelse af driftsoverførsel fra 2025 til 2026 på bevilling 81 Natur og Miljø

26/2696

Resume

Klima- og Miljøudvalget orienteres om regnskab 2025 og skal godkende driftsoverførsel fra 2025 til 2026 på bevilling 81 Natur og Miljø.

Regnskabsresultatet fremviser et samlet mindreforbrug på driften på 1,163 mio. kr. Mindreforbruget på driften skyldes overvejende et mindreforbrug på de budgetmidler, som Silkeborg Kommune modtog i forbindelse med forligsaftalen for fældede træer ved Søtorvet-Remstrup Å.

Forslaget til driftsoverførslen fra 2025 til 2026 er udarbejdet med udgangspunkt i regnskabsresultatet for 2025 og Silkeborg Kommunes økonomiske styringsstrategi.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen og Økonomichefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen om regnskab 2025 for bevilling 81 Natur og Miljø tages til efterretning

Teknik- og Miljøchefen og Økonomichefen indstiller til byrådets samlede sag for alle bevillinger ”Godkendelse af overførsel af budgetbeløb fra 2025 til 2026”,

- at overførsel af driftsbudget på i alt -0,060 mio. kr. i forhold til en regnskabsafvigelse^[1] på 1,163 mio. kr. godkendes, når
 - der overføres 1,220 mio. kr. til bevilling 25 Veje (anlæg) vedrørende anvendelse af erstatningsmidler for fældede træer ved Søtorvet – Remstrup Å
 - der overføres 0,003 mio. kr. til bevilling 16 Tværgående aktiviteter vedr. udmøntning af besparelse på TDC-abonnementer

[1] Regnskabsafvigelse er forskellen mellem korrigeret budget og regnskab (serviceudgifter).

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Orientering taget til efterretning.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Regnskab

Tabel 1: Regnskab 2025 for bevilling 81 Natur og Miljø

	A	B	C	D	E
Drift (i 1.000 kr.)	Oprindeligt Budget 2025	Bevillingsændringer	Korrigeret Budget 2025	Regnskab 2025	Afvigelse (C-D)*
Skove	4.861	1.458	6.319	4.644	1.675
Vandløb	3.630	0	3.630	5.034	-1.404
Naturforvaltning	5.782	169	5.951	5.880	71
Skadedyrsbekæmpelse	0	583	583	170	413

Klimaindsats	2.134	-606	1.528	1.120	408
Serviceudgifter i alt	16.407	1.604	18.011	16.848	1.163

*- angiver et merforbrug, + angiver et mindreforbrug

I ovenstående tabel 1 fremgår regnskabsresultatet i 2025 for driften på bevilling 81 Natur og Miljø. Det samlede regnskabsresultat på driften fremviser et mindreforbrug på 1,163 mio. kr.

Mindreforbrug på budgetmidler fra forligsaftale for fældede træer ved Søtorvet-Remstrup Å.

Mindreforbruget på driften skyldes overvejende et mindreforbrug på de budgetmidler, som Silkeborg Kommune modtog i forbindelse med forligsaftalen med AP Ejendomme for fældede træer ved Søtorvet-Remstrup Å. Mindreforbruget udgør ca. 1,6 mio. kr. i 2025.

På den øvrige del af bevillingen har der samlet set været et lille merforbrug i 2025. Merforbruget udgøres primært af et merforbrug på vandløbsområdet, hvor Silkeborg Kommune i 2025 har haft udlæg på en række mindre anlægsarbejder med medfinansiering, hvor medfinansiering først falder i 2026.

Omvendt har der været mindreforbrug på skadedyrsbekæmpelsen og klimaindsatsmidlerne, hvor en række initiativer og indsatser først forventes igangsat i 2026.

Driftsoverførsler

På baggrund af driftsregnskabsresultatet i 2025 og Silkeborg Kommunes økonomiske styringsstrategi søges midler overført til 2026 som angivet i tabel 2.

Tabel 2: Overførsel af driftsbudget til bevilling 81 Natur og Miljø

Serviceudgifter (i 1.000 kr.)	Ansøgt overførsel til bevilling	Evt. kommentar
Egen bevilling		
Skove	455	
Vandløb	-1.404	Merforbrug på projekter med medfinansiering, hvor medfinansieringen først falder i 2026.
Naturforvaltning	71	
Skadedyrsbekæmpelse	413	
Klimaindsats	408	
Til andre bevillinger		
Besparelse TDC-abonnementer	-3	Overførsel til bevilling 16 Tværgående aktiviteter som følge af udmøntning af besparelse på TDC-abonnementer
Samlet overførsel	-60	

Klima- og Miljøudvalget og Plan- og Vejudvalget har i løbet af 2024 og 2025 drøftet anvendelsen af de budgetmidler, i alt 1,800 mio. kr., som Silkeborg Kommune modtog i forbindelse med forligsaftalen med AP Ejendomme for fældede træer ved Søtorvet-Remstrup Å. I den forbindelse har de to udvalg besluttet, at i alt 1,220 mio. kr. skal anvendes til at skabe optimale forhold for ny vejbeplantning ved forlægning af Christian 8.s Vej og til en grøn forbindelse mellem Silkeborg Station og midtbyen via Estrupsgade til Skoletorvet og gågaderne.

De 1,220 mio. kr. søges derfor overført fra bevilling 81 Natur og Miljø (drift) til bevilling 25 Veje (anlæg) fordelt med 0,550 mio. kr. til projektet vedr. vejbeplantning ved forlægning af Christian 8. Vej og 0,670 mio. kr. til projektet med at etablere en grøn forbindelse gennem Estrupsgave til Skoletorvet og gågaderne.

På den øvrige del af bevilling 81 Natur og Miljø søges midlerne overført, som angivet i tabel 2.

Anlægsoverførsler

Styrelsesvedtægten pr. 1. januar 2026 placerer ansvaret for bygge- og anlægsarbejder under Plan-, Vej-, og Trafikudvalget og Økonomiudvalget. Som følge heraf er alle anlægsopgaver samlet på fire bevillinger under de to udvalg. Information om overførsler af anlæg kan derfor findes på dagsordenerne til Økonomiudvalget (3. marts 2026) og Plan-, Vej- og Trafikudvalget (3. marts 2026).

Punkt 8: 8. Til orientering

25/33605

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Taget til efterretning.

Der orienteredes i øvrigt om forestående fældning af bevoksning på Gjernbanestiens matrikel i forlængelse af avisartikel i MJA om emnet.

De omtalte gran-, thuja- og bøgetræer blev ulovligt plantet på det tidligere banetracé efter naturstiens etablering omkring 1990. Silkeborg Kommune har i praksis vedligeholdt tracéet siden asfalteringen i 1995-96 og overtog det formelt fra Banedanmark i 2025. Team Natur har tidligere gjort Banedanmark opmærksom på problemer med beplantning og skel, uden at få svar. De nu store hæk- og læhegnslignende bevoksninger gør maskinel beskæring umulig, og naboer er blevet kontaktet. Nogle har fået lov at fjerne egne træer, mens forslag om beskæring af større gran og thuja er afvist af faglige hensyn.

Kommunens træstrategi gælder kun på vejmatraker og gælder ikke driftstiltag. Gjernbanens tracé er ikke vejmatrikel.

Plancher fremvist på mødet vedlægges protokollen.

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

A)

Arbejdskalender for Klima- og Miljøudvalget er vedlagt.

B)

Foreningen for Danske Kloakmestre har sendt et brev til Silkeborg kommune, hvor de opfordrer kommunen til at øge kontrollen, med den dokumentation som kloakmestrene indsender, i forbindelse med færdigmelding af kloakarbejde.

Brancheforeningen vil gerne højne standarden på papirarbejdet hos deres egne medlemmer igennem mere kontrol. (Brev bilagt).

C)

Miljø- og Fødevareklagenævnet har 30. januar 2026 truffet afgørelse om Silkeborg Kommunes afgørelse af 14. december 2023 om vedligeholdelse af Gudenåen og kontrol af vandføringsevne

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ændret Silkeborg Kommunes afgørelse fra 14. december 2023 om vedligeholdelse af Gudenåen og kontrol af vandføringsevne. Nævnet fastslår, at kontrollen af vandføringsevnen i Gudenåen i 2023 ikke er udført i overensstemmelse med regulativets krav.

Nævnet fastslår, at selvom 1997-opmålingen er mangelfuld, skal den fortsat anvendes som regulativmæssig skikkelse ved kontrol efter gældende regulativ. (Afgørelse bilagt).

Bilag

Bilag 1 - Arbejdskalender for Klima- og Miljøudvalget 2026.docx

Bilag 2 - Brev Fra Danske Kloakmestre

Bilag 3 - Afgørelse_Miljø- og Fødevareklagenævnet_kontrol_af vandføringsevne_Gudenå_30012026

Bilag 4 - Sag 8 orientering

Punkt 9: 9. Underskriftsside

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 02-03-2026

Ej til stede: Peter Sig Kristensen (Ø) og Rune Kristensen (A).

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend